

Další informace o použití, výskytu a složení krkonošských hornin jsou ke stažení zde:

Velikost stahovaného souboru je 2 MB.

GEOLOGICKÁ MAPA KRKONOŠ

Před více než půl miliardou let, v době, kdy na souši ještě nebyl žádný život, se na dně moře vytvořily různé usazeniny. V hloubkách vznikly jílovce, blíže ke břehům prachovce a pískovce, v místech, kde bylo moře teplejší, vápence. Sopky chrlily popel a vytékala z nich láva. Tyto usazeniny se později začaly přeměňovat a vrásnit.

Vrásněním se původně vodorovně uložené vrstvy usazených hornin zprohýbaly, prohnětly a popraskaly. Vlivem vysoké teploty i tlaku jejich minerály překrystalovaly a původní horniny se přeměnily na svory, fylity a mramory. Tyto horniny můžeme v Krkonoších vidět i dnes. Utváření krkonošských hornin ukončilo pronikání žhavého magmatu před zhruba 290 miliony lety, které ztuhlo hluboko mezi zvrásněnými horninami v krkonošskou žulu.

HORNINY KRKONOŠ

Vydala Správa Krkonošského národního parku v roce 2015
Text: Michal Skalka
Foto: Radko Tásler
© 2015, Správa Krkonošského národního parku,
Dobrovského 3, 543 01 Vrchlabí

Vytištěno na recyklovaném papíře.

ISBN: 978-80-87706-96-1

HORNINY KRKONOŠ

Jednoduchý průvodce

SPRÁVA KRKONOŠSKÉHO NÁRODNÍHO PARKU

www.krnapp.cz

112

SOS

150

HASIČI

155

LÉKAŘ

158

POLICIE

602 448 338

HORSKÁ SLUŽBA (CZ) / GOPR (PL)

601 100 300

HORSKÁ SLUŽBA (CZ) / GOPR (PL)

602 448 338

HORSKÁ SLUŽBA (CZ) / GOPR (PL)

601 100 300

HORSKÁ SLUŽBA (CZ) / GOPR (PL)

602 448 338

HORSKÁ SLUŽBA (CZ) / GOPR (PL)

601 100 300

HORSKÁ SLUŽBA (CZ) / GOPR (PL)

ŽULA

Asi nejznámější krkonošská hornina, kterou pozná i laik. Naši předci z ní postavili část jedné z neznámějších krkonošských chalup – Luční boudy. Žulu poznáte na dálku třeba u Pančavského vodopá-

du podle její kvádrotvé odlišnosti.

RULA

Trochu připomíná žulu, a proto má podobné jméno. Někdy jsou ruly páskované nebo okaté a velice hezké na pohled. Pravděpodobně vznikla z prastarých žul. Tvoří největší krkonošské rozsochy.

MRAMOR

Mramor je tlakem a teplotou přeměněný vápenc, který vznikl v mělkých mořích. Přírodní mramorové skalky v Krkonoších už nejsou, lidé všechny už odtěžili. U každé mramorové čočky stávala pec

a z vytěženého mramoru se páliło vápno.

SVOR

Svory jsou různě barvené, ale hodně často nápadně lesklé, protože většinou obsahují hodně světlé slídy. Občas se v nich vyskytují čočky odolného křemene. Z takhle zpevněného svoru je třeba

Sněžka a další vysoké hory. Starší horniny v Krkonoších asi nenajdete.

DOLOMIT

Od mramoru ho rozezná jen odborník podle obsahu hořčíku. Na rozdíl od většiny ostatních krkonošských hornin je zásaditý, proto na něm rostou úplně jiné druhy rostlin než na jiných krkonošských horninách.

KVARCIT

Je tvořený zmy křemenu, a tak se mu také říká křemenec. Základní surovinou pro výrobu skla byl právě kvarcit (pozor, kalcit je něco jiného). Je velmi tvrdý, a proto buduje spolu se svorem nejvyšší hory v Krkonoších.

ERLÁN

Hornina velmi proměnlivá, často obsahuje arsenové a železné rudy, které lidé dolovali a následně v pecích tavili. Erlány z některých míst jsou doslova nabitě granáty a tím, jak jsou pestré, bývají nejkrásnější krkonošskou horninou.

SLEPENEC

Jihovýchodní Podkrkonoší je tvořené usazeninami starými 225 až 345 miliónů let. To je období, kdy kolem současného Žacléře vznikalo černé uhlí. Jsou to horniny připomínající ztvrdlé bahno

nebo písek s valounky jiných hornin. Často tyto horniny bývají červenohnědé jako cihly, které se z hlíny vzniklé rozpadem těchto hornin páliły.

FYLIT

O fylitech se říká, že mají hedvábný lesk. Mají totiž tak drobná zrnka minerálů, že nebývají pouhým okem rozeznatelná. Vzácně v nich mohou být zkameněliny.

ZELENÉ BŘIDLICE

Pravděpodobně vznikl z prastaré lávy nebo sopečného popela. Někdy v sobě mají i trochu síry a železa, pro které je lidé těžili.

RUDA

Rudy těžené hlavně v Obřím dole a Hertvíkovicích na povrchu doslova rezavěly. Obsahují totiž hodně železa, a tak reziví stejně jako obyčejný hřebík. Na hřebenech Krkonoš tyto horniny nevidíte.

ZKRASOVĚLÝ VÁPENEC

Když je ve snadno rozpustném vápenci vrstvička méně rozpustné horniny, utvoří nerozpuštěnou lamelu, jejíž okolní vrstvy se rozpouští více, a tedy rychleji. Tak vznikají krásné dutiny, labyrinty, a říká se tomu krasovění.